

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

HR

Govor

Luxembourg, 4. listopada 2018.

Govor Klaus-Heinera Lehnea, predsjednika Europskog revizorskog suda

**Predstavljanje godišnjeg izvješća Europskog revizorskog suda za 2017.
Odboru Europskog parlamenta za proračunski nadzor (CONT)**

Strasbourg, 4. listopada 2018.

Valjan je samo izgovoreni tekst.
Prednost ima izgovorena inačica.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Poštovana predsjednice, poštovana izvjestiteljice, uvaženi zastupnici, poštovani povjereniče, dame i gospodo,

kao bivši zastupnik znam da Europski parlament u ovo doba ima mnogo posla. Ne samo da se zakonodavstvo donosi punom parom nego ova institucija, kao što bi i trebalo biti, služi kao forum na visokoj razini za raspravu o budućnosti Europe ususret sljedećim izborima za Europski parlament, kao što smo jučer vidjeli iz posjeta predsjednika vlade Republike Estonije.

To je samo dodatan razlog da kao predsjednik Revizorskog suda zahvalim vašem Odboru što je izdvojio vremena za raspravu o našem godišnjem izvješću za financijsku godinu 2017.

Član Suda Lazaros S. Lazarou, koji je bio zadužen za godišnje izvješće, kao i članovi Suda zaduženi za svako od 10 različitih poglavlja i, naravno, naši revizori uložili su znatne napore kako bi vam dali procjenu stanja financijskog upravljanja EU-om za 2017. Ovaj trenutak označava početak postupka davanja razrješnice, posljednjeg u ovom sazivu Parlamenta.

Ujedno bih zahvalio Komisiji, koju danas predstavlja povjerenik Oettinger, na suradnji u ulozi glavnog subjekta nad kojim se provodi revizija. Vrhunac revizijskog procesa čini raspravni postupak, ali Komisija i Sud u njemu nisu sukobljene strane. Sud često iznosi kritike i ponekad je nepopustljiv, ali nadam se uvijek pravedan i spreman saslušati razumna objašnjenja, koja Komisija često na koncu i iznese te koja možete i sami pročitati pored opažanja koja je iznio Sud.

Poštovane dame i gospodo,

kao i za prethodne godine, Sud je zaključio da računovodstvena dokumentacija EU-a za 2017. godinu istinito i vjerno prikazuje njegovo financijsko stanje. Kao i prošle godine, Sud izražava uvjetno (a ne nepovoljno) mišljenje o pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom za 2017.

Drugim riječima, u velikom dijelu rashoda za 2017. koji su obuhvaćeni revizijom stopa pogreške nije bila značajna, a time u prvom redu mislim na rashode utemeljene na materijalnim pravima¹, odnosno programe u kojima korisnici primaju plaćanja ako ispune određene uvjete. Tu se primjerice ubrajaju isplate studentima koji sudjeluju u Erasmusu, izravna potpora poljoprivrednicima, proračunska potpora zemljama izvan EU-a i plaće za osoblje EU-a. Takva plaćanja utemeljena na materijalnim pravima činila su više od polovice plaćanja iz proračuna EU-a 2017.

Povrh toga, razina nepravilnosti u rashodima EU-a nastavila se smanjivati. Procijenjena stopa pogreške u plaćanjima zabilježila je između 2015. i 2016. pad s 3,8 % na 3,1 %, a 2017. dodatni pad na 2,4 %. To pokazuje da je financijsko upravljanje EU-om nedvojbeno na pravom putu i mora se reći da su za to u prvom redu zaslužna stalna nastojanja Komisije, ali i država članica.

Smatram da Sud kao revizor ne bi trebao biti samo glasnik loših vijesti, nego i isticati primjere dobre prakse na koje naiđe. Dopustite mi, stoga, da kao pozitivan primjer istaknem zaključak Suda da u izravnim plaćanjima iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi, koji ima vrlo velik udio u relevantnom naslovu VFO-a, nije bilo značajnih pogrešaka.

Rekavši to, moram također kazati da i dalje postoje određeni problemi. Kako bih ilustrirao što želim reći, iznijet ću tri primjera: jedan iz drugog područja rashoda za poljoprivredu, drugi iz područja kohezije i treći iz područja istraživanja.

---

¹ isključujući određene programe ruralnog razvoja

Sud je otkrio slučaj u kojem je jedan poljoprivrednik primio financijsku potporu za okoliš kako bi zasijao tzv. postrne usjeve. U stvarnosti ti usjevi nikad nisu zasijani niti se vodila relevantna evidencija o navodnjavanju i uzgoju. Nakon što je Sud obavio posjet, državna agencija za plaćanja pokrenula je postupak povrata potpore.

U jednom drugom slučaju Sud je otkrio da je korisnik za projekt u području kohezije prijavio više neizravne troškove od stvarnih. Zapravo je bila riječ o općim troškovima koje je snosio predmetni institut i koji nisu bili povezani sa subjektom koji je ciljano uspostavljen radi provedbe projekta. Sve troškove koji nisu izravno povezani s predmetnim projektom Sud je smatrao neprihvatljivima.

U trećem je primjeru jedno poduzeće iz kategorije malih i srednjih poduzeća u okviru istraživačkog projekta za rad na projektu prijavilo veći broj sati od stvarnih, primijenivši netočnu metodologiju za njihov izračun. Da bi stvar bila gora, prijavljeni djelatnici zapravo su bili zaposlenici sestrinskog društva koje nije bilo potpisnik sporazuma o bespovratnim sredstvima. Sud je stoga sve te troškove smatrao neprihvatljivima.

Želim istaknuti da je često dostupno dovoljno informacija da se spriječi, ili otkrije i ispravi, znatan broj pogrešaka. Da su Komisija i nacionalna tijela upotrijebili te informacije, stopa pogreške u još većem dijelu proračuna EU-a bila bi ispod praga značajnosti koji primjenjuje Sud, ali i sama Komisija.

Ali ne možemo stati na tome. Sustavi upravljanja i kontrole sve su bolji te sada imamo priliku sagledati iz novog kuta kako se tim uvedenim poboljšanjima prikupljaju revizijski dokazi za Sud.

Izmijenjeni se pristup 2017. probno primijenio u području „Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija”. Ključna se promjena sastojala od toga da je Sud pregledavao i ponovno provodio provjere i kontrole koje su prethodno obavila tijela odgovorna za potrošnju financijskih sredstava. Tim se novim revizijskim pristupom uzimaju u obzir bitne promjene u pravnim osnovama koje su 2013. donijeli Parlament i Vijeće. Slijedom toga, Sud sada obavlja reviziju nad prijavljenim rashodima na koje su države članice i Komisija već primijenile financijske ispravke za nepravilnosti koje su otkrile. Stoga se u nalazima Suda jasnije iznosi u kojim područjima i dalje postoje nedostatci, kako na razini Komisije tako i u državama članicama, čime nam se omogućuje da zastupnicima u Parlamentu pružimo kvalitetnije informacije.

Sud će u narednim godinama proširiti primjenu novog pristupa i na ostala rashodovna područja, čim se ispune potrebni uvjeti.

Sud ujedno mora usmjeriti pozornost i resurse na procjenu toga ostvaruje li EU rezultate koji su građanima korisni. Nije dovoljno tek doznati jesu li financijska sredstva potrošena pravilno, nego moramo provjeriti jesu li potrošena pametno.

Dopustite mi da iznesem još jedan primjer, ovaj put iz područja vanjskog djelovanja: u okviru jednog projekta koji smo provjerili na terenu jednu je međunarodnu organizaciju prijevoz glasačkih kutija i listića u vrijednosti od 150 000 eura stajao više od 280 000 eura. Iako valja naglasiti da je bila riječ o osjetljivom i hitnom pitanju povezanom s izborima u jednoj zemlji izvan EU-a, teško je objasniti našim građanima da EU troši njihov novac na ovaj način.

Poštovane dame i gospodo,

u jednom od nedavnih tematskih izvješća Suda istaknuto je da nekoliko država članica ima poteškoća s odgovarajućim iskorištavanjem sredstava iz europskih strukturnih i investicijskih fondova. U tom smislu valja pozdraviti to što Komisija za sljedeće financijsko razdoblje predlaže niz mjera koje bi mogle doprinijeti boljem iskorištavanju sredstava za kohezijsku politiku. Rješenje je djelomično i u vašim rukama: da na vrijeme donesete novi VFO i s njime povezane višegodišnje financijske programe.

Proračun EU-a istodobno je i dalje pod znatnim opterećenjem zbog visine plaćanja za koja su u nadolazećim godinama preuzete obveze.

Zbog kombinacije visoke razine preuzetih obveza i niske razine plaćanja nepodmirene proračunske obveze EU-a dosegnule su novu rekordnu razinu od 267,3 milijarde eura te naše projekcije pokazuju da će do kraja 2020. porasti još i više. Sud smatra da to pitanje mora biti prioritet sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira.

Revizorski sud sigurno se neće upuštati u raspravu između onih koji u proračun EU-a uplaćuju više sredstava negoli povlače – koji traže smanjenje svojih obveza, i onih koji povlače više sredstava negoli uplaćuju – koji traže da se učini još više. Međutim, Sud može upozoriti na činjenicu da će nepodmirene obveze koje se gomilaju doprinijeti odgodi učinaka financijskih programa o kojima kao zakonodavci pregovarate i koje dogovarate danas.

Poštovane dame i gospodo,

ukupna vrijednost proračuna EU-a ne čini više od 1 % bruto nacionalnog dohotka cjelokupnog EU-a.

Važno je da se sredstva iz proračuna EU-a troše na djelotvoran način, no istodobno moramo biti realistični u pogledu toga što se može ostvariti financijskim sredstvima koja su nam povjerena. Stvaramo li očekivanja koja ne možemo ispuniti, gubimo povjerenje svojih građana. Sud smatra da je zaključak jasan: EU ne bi trebao davati obećanja koja ne može ispuniti. Osim toga, svakog dana moramo pokazivati da se nadležnosti EU-a djelotvornije izvršavaju na razini Unije nego što bi to bio slučaj na razini država članica.

Za kraj bih iznio još jednu zaključnu misao. Revizore prati glas da uvijek gledaju u prošlost. Međutim, smatram da ove godine također imamo pravo pogledati u budućnost. U narednim tjednima od Suda možete očekivati niz mišljenja o različitim prijedlozima povezanim s financijama Europske unije za razdoblje od 2021. do 2027. godine.

Parlament i Vijeće trebaju donijeti važne odluke. Sud nedvosmisleno pozdravlja činjenicu što je Komisija kao okvir za te odluke predložila povećanje fleksibilnosti koja u aktualnom VFO-u tako nedostaje – to je pomak u pravom smjeru.

Dame i gospodo, dok određujemo smjer kretanja po sve nepredvidljivoj svjetskoj pozornici, zajamčimo da odluke koje donosimo imaju čvrste financijske temelje.

Pokažimo svojim građanima da možemo ispuniti obećanja koja smo dali i da to možemo učiniti učinkovito, na način kojim će se ostvariti bitne pozitivne promjene.

Hvala vam na pažnji i veselim se razmjeni mišljenja o ovim temama.